

nejo baš poslednje državne volitve mnogo pripomoči, da poprej pade italijanska slava in primorski Slovani poprej praznujejo zmage dneva.

Turčija in Grška.

Kakor se je pričakovalo ni na spominski dan 6. aprila napovedala Grška Turški vojske. Na velikanskem shodu v Atenah, ki se je vršil ta dan, so vsi govorniki in ž njimi mnogobrojno zbrani narod naravnost zahtevali, da vlada napove Turčiji vojsko. Grška vlada ima pa vsejedno malo strahu pred velevlastmi. Velesile so ji namreč naznanile, da v slučaju vojne mej Grško in Turčijo prepuste vso odgovornost tisti državi, katera vojno napove, a ne bodo pripustile, da bi dotična država imela od vojne kako korist. Da se vlada obotavlja, ljudstvu ni všeč; razburjenost mej narodom je velikanska in nevolja, da vlada še ni Turčiji napovedala vojne, je tolika, da se je ta nevolja že jela obračati proti kralju. Grški kralj ima težko stališče, če se ne bo udal zahtevi naroda, lahko se izvrši upor proti njemu.

Turška vlada je veleposlanikom naznanila, da je pripravljena umakniti svojo vojsko s Krete, ako izpoljuje velesile, da se prej umakne grška vojska.

Ker se ni napovedala vojna, so Grki dali svoji bojaželjnosti na drugi način duška. Kakor je bilo pričakovati se je zgodilo. Med grškim prebivalstvom v Tesaliji in Makedoniji se je začelo revolucionarno gibanje. Turške oblasti so aretovale več sto grških duhovnikov in drugih vplivnih mož. Vstaja v Makedoniji je torej postala meso. Pod vodstvom bivših grških častnikov je 3000 grških vstašev prekoračilo makedonsko mejo. Grki v Makedoniji so vsi pripravljeni na vstane. Vstaja napreduje. Vstaši so naskočili in zasedli mestece Baldinos in blokirali 800, v njem se nahajajočih turških vojakov. Dvema grškima jadrenicama, ki sta se pri Prevesi poskusili izkrcati z 700 vstaši, so Turki preprečili izkrcanje. Streljali so iz topov na nje. Jedna grških jadrenic se je vsled poškodb potopila. Dalje je 1400 grških vstašev naskočilo Nasdo, a turški vojaki so po daljšem boju vstaše pognali v beg.

Vstaši se povsod vrlo gibljejo. Po večdnevem obleganju so zavzeli Baldinos in zasedli še druge kraje, iz katerih jih Turki ne morejo pregnati. Turški vojski so vstaši jako otežkočili pot na grško mejo. Razmere v Makedoniji postajajo hujše nego na Kreti. Vstaši razširjajo proklamacije, s katerimi se pozivlja prebivalstvo na revolucijo, da se tudi Makedonija združi z Grško.

Kakor videti so razmere na Balkanu kaj zamotane. Mesto, da bi se rešilo krečansko vprašanje, je prišlo na površje še bolj pereče makedonsko vprašanje. Težko bo drugače, da se vse neha s propadom Turčije. Posamezne velesile se bodo trgale za njene dele. Dasi je grška vlada zaukazala vsem zapovednikom, naj strogo pazijo, da ne pride do konfliktov mej grško in turško vojsko, in da si grška vlada zatrjuje, da so Turki sami krivi nastalih

prask na meji, vendar utegnejo vstaši imeti veliko, seveda skrivno oporo v grški vojski. Najbolj mori Turčijo in Grško okoliščina, da obema nedostaje denarja. Grška vlada je sklicala parlament, ki naj dovoli najeti posojilo 20 milijonov frankov.

Politični pregled.

Državni zbor je minoli petek odšel na velikonočne počitnice in se zopet snide dne 26. aprila. Sprva so bile seje bolj formalnega značaja, potem se je razpravljalo o nujnih predlogih. Posebno huda je bila debata o predlogu, naj poseben odsek preiskuje dogodke ob galiških volitvah. Ker so Mladočehi z vlado in poljskim klubom potegnili, je državni zbor sklenil, da se verifikacija galiških volitev izroči navadnemu odseku. S tem se je vlada izognila velike blamaže.

Češke zahteve. — Čehi niso zadovoljni z dosedanjimi svojimi pridobitvami in ne bodo drugače vlade podpirali, da se jezikovna naredba raztegne tudi na Moravsko in Slezijo, v Sleziji osnujejo le državne srednje šole, na Moravskem pa češko vseučilišče in višja tehnična šola.

Dr. Lueger je voljen za dunajskega župana in je bil dne 14. t. m. tudi že potrjen, ko se je grof Badeni prepričal, da ga želi dunajsko prebivalstvo in da ni tako nevaren, kakor so mu ga liberalci slikali. — Dunajski mestni zastop je dovolil 500 gld. društvu „Südmarek“ in s tem pokazal svoje sovraštvo do Slovencev.

Avstrija in Rusija. — Dne 25. aprila odpotuju naš presvitli cesar v Petrograd, da obiše ruskega carja Nikolaja II. Cesar bo potoval v večjem spremstvu. S cesarjem gre v Peterburg tudi nadvojvoda Oton. Kakor se čuje se delajo v Peterburgu velikanske priprave za sprejem našega cesarja. Dalje bo v cesarjevem spremstvu tudi minister vnanjih del grof Goluchowski. Dasi ima sestanek obeh cesarjev prijateljski namen, vendar utegne obisk našega cesarja v Peterburgu z ozirom na močno zamotane razmere na Balkanu postati važnega političnega pomena.

Srbija in Bolgarija. Dne 13. aprila so Srbi in Bolgari priredili veliko slavnost v proslavo obnovitve trgovinske pogodbe mej Srbsko in Bolgarsko. Ta slavnost je bila ob ednem velikanska manifestacija srbsko-bolgarske solidarnosti. Na tisoče naroda je prisustovalo velikanski slavnosti. Z ozirom na ravno nastalo ustajo v Makedoniji ima ta manifestirana srbsko-bolgarska solidarnost velik pomen. V zvezi s Črnogoro hočeta ti dve državi v makedonskem vprašanju skupno postopati. Kakor se zdaj čuje ima ta zveza pred vsem namen nasprotovati Avstriji in Grški, prvi da ne prodere v Makedonijo in drugi da se ne okoristi na Balkanu. Posebno za Grško bo slabo, če bo poleg Turkov imela še druge nasprotnike. Turčiji seveda bi bilo všeč, če bi zveza nasprotovala Grkom.

Obrtnija.

Pariška razstava leta 1900.

Francosko ljudstvo se že močno zanima in pripravlja za mejnarodno razstavo prve vrste, dasi ravno ima še tri leta časa. Za pripravljanje prostora, stavljenje poslopij in glavno urejevanje razstave potrebovali bodo okroglih 20 milijonov dolarjev.

Na kak način spraviti skupaj toliko denarja, je resno vprašanje; ravnatelji nameravajo napraviti na sle-

deči način: mesto Pariz je obljubilo pomagati z 4 milijoni dolarji. Z jednako svoto bo priskočila na pomoč tudi država, torej dve petini zahtevane svote ste že zagotovljene.

Za ostalih 12 milijonov dolarjev nameravajo se obrniti do občinstva in izdali bodo delnice na tak način kakor l. 1889. Delnice nameravajo napraviti v vrednosti po 5 dolarjev in vsaka bo imela dvajset vstopnic.

Vsaka delnica bo dala lastniku pravico do lotevskih prednostij in mu zagotovila znižano ceno med njegovim bivališčem in razstavo. Ta pravica bo različna, če lastnik delnice stanuje blizu ali daleč od Pariza, ako je 200 kilometrov oddaljen od Pariza, imel bo pravico do treh znižanih listkov, ako 200 do 400 kilometrov do dveh, in ako več nego 400 le do ednega.

Pariški meščani bodo imeli znižane cene do posamesnih izložb, gledališč in koncertov.

Na prvi pogled se ne kaže, da bi te prednosti zelo vabile in mikale varčne Francoze. Verjetno je, da se ne bodo izprva pulili za delnice, vendar ko spoznajo, da se gre za razstavo in čast Francije, takrat se bo francosko ljudstvo odzvalo z domoljubno dobrodušnostjo, katera jih odlikuje od vseh drugih narodov.

Napeli bodo pa Francozi vse sile, da bode ta razstava, kar se tiče lepote in velikosti presešla vse dosejanje. To bode tem ložje, ker se je udeležje vse evropske države, dočim se zadnje pariške razstave niso mogle udeležiti, ker se je ž njo proslavljala velika francoska vstaja.

Dolgo ni, ko je svet občudoval zadnje razstave, a v današnjem času svet tako naglo napreduje, da ne dvomimo, da bode nova razstava svet presenetila z nenavadnimi stvarmi. Posebno v področju električne tehnike je pričakovati mnogo zanimivega. Razstava bode svetu zopet pokazala, da je Pariz še vedno glede napredka prvo mesto v Evropi.

S to razstavo posebno Francozi osramote Nemčijo. Poslednja se že dolgo pripravlja, da v Berolinu priredi veliko razstavo, a vselej se pokaže, da nemške moči za kaj takega ne zadoščajo.

Čehi zahtevajo svoj oddelek na pariški razstavi, da se njih izdelki ne bodo več zamešavali z nemškimi. Češka industrija je zadnji čas tako napredovala, da jo ni treba biti sram pokazati se pred svetom.

Obrtnijske raznoterosti.

Razstave l. 1897. L. 1897. bodo nastopne razstave: Razstava strojev v Bratislavi, umetnijska razstava v Budapešti, svetovna razstava v Bruselju, industrijska razstava v Podmokliku na Češkem, vrtnarska razstava v Hamburgu in Florenci, srednjeamerikanska razstava v Guatemali, saksonsko tiringiška razstava v Lipskem, poljedelska in industrijska razstava v Kievu, rastava strojev in motorjev v Pragi, električna razstava v Rivi, razstava za hotelierstvo in gospodinjstvo v Stuttgartu, umetno-obrtnijska razstava v Opavi, vinska razstava v Trstu, knjigovezna razstava v Varšavi.

Avstro-ogerska trgovska zbornica v Parizu. Ustrežaje večkrat izraženi želji da naj bi se industrijskim in trgovskim krogom našega cesarstva olajšal pristop k avstro-ogerski trgovski zbornici v Parizu, je ta zbornica sklenila, najmanj letni prispevek za v Avstro-Ogerski stanujoče in novovstopivše člane, ki je doslej znašal 50 frankov, znižati za naprej na 25 frankov. Namen trgovske zbornice v Parizu je razviden iz zborničnih pravil, katerih §. 1. slove: „Avstro-ogerska trgovska zbornica v Parizu je prostovoljna zveza avstro-ogerskih na Francoskem nastanjenih in tam zastopanih trgovcev in obrtnikov v namen gojitve in razvitja njih skupnih trgovskih koristij, kakor tudi v namen pospeševanja trgovine in prometa z avstro-ogerskim cesarstvom. Zbornica daje svete in pojasnila iz lastne inicijative ali na vprašanja domačih oblastev.“ Na prošnjo zborničnega odbora v Parizu vabi tukajšnja trgovska in obrtniška zbornica vse s Francosko v zvezi stoječe trgovce in obrtnike, da pristopijo kot člani k avstro-ogerski trgovski zbornici v Parizu. Pristopne prijave je nasloviti: Chambre de commerce Avstro-Hongroise a Paris, Rue Richer, 54. Na željo posreduje pristop h zbornici v Parizu tudi trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Mestna hranilnica ljubljanska je ravno izdala računski zaključek za sedmo upravno dobo od dne 1. januarja do dne 31. decembra 1896. leta. Poročilo k računskemu sklepu za l. 1896. slove:

Kakor prejšnja leta zaznamovati imamo tudi v sedmi upravni dobi zopet prav znaten napredek v razvoju našega zavoda in to navzlic temu, da smo i pretečeno leto še prav živo čutili zle posledice predlanske potresne nesreče.

Denarnega prometa smo imeli pri upravnem imetju	gld. 9,565.500·18
pri obeh založnih zakladih pa	„ 101.616·03
skupaj torej	gld. 9,667.115·21

Na račun ulog smo prejeli pretečeno leto v 6862 slučajih (med tem je 2656 novih ulog) gld. 2,511.113·08	
izplačali pa smo na isti račun v 6083 slučajih (med tem 1718 uložnih knjižic popolnoma)	„ 2,330.113·29

Potemtakem se je število uložnih knjižic pomnožilo za 938, uloge same pa za	gld. 180.999·79
---	-----------------

Poleg tega so se h glavnici pripisale nevdignjene obresti obeh polletij v znesku	„ 161.581·22
--	--------------

tako da se za	gld. 342.581·01
poveča koncem leta 1895 izkazano stanje 9544 ulog per	gld. 4,030.843·83

ter ima sedaj 10.482 uložnikov pri nas naloženega denarja	gld. 4,373.424·83
---	-------------------